Súd:	Krajský súd Trnava
Spisová značka:	11Co/497/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2713205295
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI:	ECLI:SK:KSTT:2018:2713205295.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a členov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Kataríny Arnouldovej, v právnej veci žalobcov: 1/ E. V., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX/XX, L., 2/ R. V., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. H. XX, T., 3/ T. V., nar. XX.X.XXXX, bytom T. XXX/XX, L., všetci zastúpení splnomocnencom: Advokátska kancelária Jurovatý & Partners, s.r.o., Nám. SNP 14, Bratislava, proti žalovanému: T. R., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. Q. č. XX, za účasti intervenienta na strane žalovaného Wüstenrot poisťovňa, a.s., Karadžičova 17, Bratislava 26, IČO: 31 383 408, zastúpený splnomocnencom Sedlačko & Partners, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava o zaplatenie sumy 116.178,72 eur, o odvolaniach žalobcov 1/-3/ a intervenienta proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 1. augusta 2016, č.k. 3C/233/2013-339, takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd odvolanie žalobkyne 1/ o d m i e t a.

II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch týkajúcich sa žalobcov 2/, 3/ m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2/ sumu 38.726,24 eur, žalobcovi 3/ sumu 20.000 eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu zamieta.

III. Žalobcovia 2/, 3/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu.

IV. Žalovaný a intervenient nemajú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni 1/.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým odvolaním určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 38.726,24 eur, žalobcovi 2/ sumu 20 000 eur, žalobcovi 3/ sumu 10 000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalovanému určil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/, 2/, 3/ náhradu trov konania a vo zvyšku žalobu zamietol. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že žalobcovia 1/ - 3/ sa žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 13.6.2013 domáhali na žalovanom zaplatenia sumy 38.726,24 eur pre každého zo žalobcov z dôvodu, že žalovaný dňa 23.6.2012 spôsobil pod vplyvom alkoholu dopravnú nehodu, keď vyšiel s vozidlom mimo cestu, kde zrazil chodkyňu M. V., nar. XX.X.XXXX, z miesta nehody ušiel, neposkytol zranenej potrebnú pomoc, v dôsledku čoho M. V. utrpela vážne zranenia, v dôsledku ktorých došlo k mozgovej centrálnej smrti dňa XX.X.XXXX. Usmrtením dcéry a sestry bola narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté do súkromného a rodinného života žalobcov, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné a zároveň ich ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. V príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalovaného spočívajúcom v spôsobení smrti blízkej osoby žalobcov došlo k zásahu do osobnostných práv nielen tejto blízkej osoby (tzn. zásah do jej práva na život) ale aj k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcovi 1/ - 3/, keďže títo v dôsledku usmrtenia blízkej osoby stratili možnosť udržiavať a rozvíjať vzájomný citový vzťah s dcérou resp. sestrou, možnosť zdielať

s ňou každodenné radosti či starosti ako aj možnosť byť s ňou v každodennom kontakte a zároveň sa dostali do povedomia verejnosti ako rodina mŕtveho dievčaťa, za ktorej smrť môže opitý vodič. Svojho nároku sa domáhali na základe ustanovenia § 11 O.z. a § 13 ods. 2 O.z.. Žalovaný navrhol do konania ako ďalšieho účastníka na jeho strane poisťovňu Wüstenrot, a.s.. Návrh na rozhodnutie súdu vo veci samej nepodal. Intervenient uviedol, že so žalovaným uzatvoril poistnú zmluvu. Žalobcovia si uplatňujú náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 a nasledujúce O.z. z dôvodu zásahu do ich práva na súkromie s poukazom na citové väzby k zosnulej. Poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je svojím charakterom špecifické tým, že za škodcu sú poisťovateľom hradené iba zákonom vymedzené nároky poškodených, resp. tretích osôb, ktoré poskytli plnenie v dôsledku poistnej udalosti a nie akékoľvek nároky, ktoré môžu byť z titulu poistnej udalosti voči poistenému uplatnené zo strany iných osôb. Nárok na nemajetkovú ujmu vyplývajúcu zo zásahu do práva na ochranu osobnosti v zmysle § 11 a nasledujúce O.z. nemožno subsumovať pod žiadny z nárokov vymedzených v § 4 zákona č. 381/2001 Z.z.. Takýto nárok nie je ani nárokom na náhradu škody v zmysle § 420 a nasl. O.z., ale je úplne osobitným nárokom, ktorý je odlišný od spôsobenej škody aj v zmysle § 16 O.z.. Intervenient poukázal na uznesenie NS SR, sp.zn. 4 Cdo 168/2009, v zmysle ktorého právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby predstavujú dve celkom odlišné samostatné práva, ktoré sú podmienené rozličnou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov 1/ - 3/, výsluchom svedkov H. F., X. T., oboznámením sa s obsahom trestného spisu Okresného súdu Skalica sp.zn. 4T/177/2012 (žalovaný bol uznaný vinný z prečinu usmrtenia, prečinu ublíženia na zdraví a prečinu neposkytnutia pomoci, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody nepodmienečne v trvaní 5 rokov, 6 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na doživotie), úmrtným listom M. V., prepúšťacími správami, rodinnými fotografiami žalobcov, lekárskymi potvrdeniami. Vec právne posúdil podľa ustanovenia § 13 ods. 2, 3, § 15 O.z.. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému, ktorý nie je v súlade s objektívnym právom. Súd preto zisťoval, či došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobcov 1/ - 3/ ako aj zomrelej M. V.. Tu poukázal na zistenia z trestného spisu Okresného súdu Skalica sp.zn. 4T/177/2012. Žalovaný bol v čase dopravnej nehody, ktorou spôsobil smrť M. V. ako aj ďalšieho mladého človeka pod vplyvom alkoholu, porušil predpisy týkajúce sa premávky na pozemných komunikáciách tým, že prekročil povolenú rýchlosť v mieste dopravnej nehody, navyše z miesta činu odišiel bez toho, aby poskytol pomoc osobám, ktoré zranil. Z týchto skutočností mal súd preukázané, že konaním žalovaného došlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov 1/ - 3/ na súkromie a rodinný život ako aj do osobnostných práv zomrelej M. V., konkrétne práva na život, nakoľko sa žalovaný dopustil nedbanlivostného protiprávneho konania, ktorého následkom bola smrť M. V. a medzi protiprávnym konaním žalovaného a smrťou M. V. je príčinná súvislosť. Keďže následky neoprávneného zásahu do práva na život už nie sú odstrániteľné, preto žalobcom 1/ - 3/ ako pozostalým po obeti dopravnej nehody patrí odškodnenie ako nemajetkovej ujmy priznaním náhrady peňažnou formou. Z výpovedí žalobcov 1/ - 3/, svedeckých výpovedí, vyplynulo, že žalobcom 1/ - 2/ vznikla nenapraviteľná ujma, prišli o jedinú dcéru a žalobcovi 3/ vznikla nenapraviteľná ujma, pretože stratil jedinú sestru. Vzhľadom na mladý vek zomrelej M. stratili žalobcovia možnosť prežívať s ňou dokončenie školy, ďalšie životné plány, prvé skúsenosti zo zamestnania aj priateľstva, radosť zo záľub, z prírody, založenia vlastnej rodiny, keď by sa mohli prípadne tešiť z vnúčat, resp. neterí či synovcov. Nepodstatná je aj skutočnosť, že žalobcovia 1/, 2/ ako rodičia stratili do budúcna možnosť oprieť sa v starobe o pomoc svojho dospelého dieťaťa. Žalobcovia utrpeli rozsiahlu dlhotrvajúcu morálnu a citovú ujmu tým, že stratili možnosť udržiavať a rozvíjať vzájomný citový vzťah s dcérou, žalobca 3/ so sestrou, byť s ňou v každodennom kontakte. So stratou blízkej osoby sa ťažko vyrovnávajú, jej strata im spôsobuje hlbokú citovú ujmu. Žalovaný protiprávnym konaním neoprávnene zasiahol aj do práva zomrelej M. na život až takým spôsobom, že jej spôsobil smrť. Preto žalobcom 1/, 2/ ako rodičom patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti v zmysle § 15 O.z.. Súd nemá pochybnosť, že aj žalovanému sa po dopravnej nehode zmenil negatívne život, keď po celý zvyšok života bude niesť svoje bremeno zodpovednosti za dopravnú nehodu. Žalovaný dopravnú nehodu však spôsobil pod vplyvom alkoholu. Viedol vozidlo rýchlosťou vyššou ako bola povolená. Po dopravnej nehode z miesta nehody ušiel, osobám, ktoré zranil neposkytol pomoc. Zavinenie žalovaného je tak preto preukázané. Súd dospel na základe uvedeného k záveru, že u žalobcov 1/ - 3/ došlo k nenapraviteľnej ujme na ich práve na súkromný a rodinný život, za ktorú je možné priznať peňažnú satisfakciu podľa ustanovení § 13 ods. 2, 3 O.z., prihliadnuc na následky a prežívanie straty dcéry a sestry zo strany žalobcov 1/ - 3/. Súd tiež zistil, že došlo k nenapraviteľnej nemajetkovej ujme na práve na život zomrelej M., za ktorú je možné priznať finančné zadosťučinenie žalobcom 1/ - 2/ ako rodičom zomrelej M. podľa § 15 O.z. v spojení s § 12 ods. 2 a 3 O.z., keď žalobca 3/ nemá aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby o ochranu osobnosti zomrelej sestry podľa § 15

O.z.. Súd pri určení výšky priznanej nemajetkovej ujmy vychádzal z tých okolností, že smrťou M. bola žalobcom 1/- 3/ spôsobená trvalá a neodstrániteľná ujma spočívajúca v narušení rodinných vzťahov a ďalšieho rodinného života a to i v prípade žalobcu 2/, s ktorým síce dcéra nežila v spoločnej domácnosti, ale boli medzi nimi dobre rozvinuté vzťahy rodiča a dieťaťa. Neoprávneným zásahom žalovaného sa nenávratne pretrhla citová väzba žalobcov k blízkej osobe. Došlo k nezvratnej deštrukcii medziľudských väzieb. Občiansky zákonník nestanovuje maximálnu ani minimálnu výšku finančného zadosťučinenia, ktoré by však malo byť primerané, pričom jeho zmyslom nie je byť finančnou zábezpekou, zdrojom obživy ani náhradou príjmu a nemôže tiež viesť k neprimeranému obohacovaniu sa, súd bol názoru, že výška finančného zadosťučinenia, ktorá bola priznaná súdom je postačujúca a primeraná vzhľadom na závažnosť zásahu do nemajetkovej sféry ako aj okolností prípadu. Nebohá M. bola veľkou oporou matky. Žili v jednej domácnosti, obývali spoločný rodinný priestor, ako matka s dcérou si boli veľmi blízke, veľmi dobre si rozumeli. Podľa lekárskych správ v súvislosti so stratou dcéry mala žalobkyňa 1/ zdravotné problémy, ktoré bolo potrebné riešiť liekmi. S prihliadnutím na veľmi úzke citové väzby medzi žalobkyňou a jej dcérou M. bude žalobkyňa ako matka stratu jedinej dcéry pociťovať po celý život. Súd preto priznal žalobkyni 1/ uplatnenú náhradu nemajetkovej ujmy v celom požadovanom rozsahu v sume 38.726,24 eur. U žalobcu 2/ vzal súd v úvahu, že po dlhšiu dobu nežil s dcérou v jej bezprostrednej blízkosti, ich kontakt bol obmedzený na stretávanie sa v domácnosti otca, jej smrť pociťuje ako veľkú stratu, podľa názoru súdu vzťahy medzi žalobcom 2/ a dcérou boli najintenzívnejšie v rannom detstve, keď sa o ňu staral. Súd prihliadol na to, že v poslednom čase, v čase dospievania vzťahy medzi rodičom a dieťaťom už neboli také intenzívne, nebolo medzi nimi ani toľko osobných kontaktov. Nebohá si viacej rozumela s matkou, kým žalobca 2/ mal intenzívnejší vzťah k synovi, teda žalobcovi 3/. Súd zohľadniac tieto skutočnosti priznal žalobcovi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur. Vzťah žalobcu 3/ a jeho sestry bol vzťahom súrodeneckým. Žalobcovi 3/ záležalo na jeho sestre, pomáhal jej, trávili spoločne voľný čas, mali spoločné niektoré záľuby. Spoločne podnikali výlety, staral sa o ňu v chorobe. Súd pri výške nemajetkovej ujmy žalobcu 3/ vzal v úvahu, že išlo o súrodenecký vzťah, odlišný od vzťahu rodiča a dieťaťa, nakoľko žalobcovi 3/ nepatrí uplatňovať právo na ochranu osobnosti zomrelej sestry podľa § 15, súd mu priznal len úhradu nemajetkovej ujmy na jeho práve na súkromný a rodinný život vo výške 10.000 eur. Pokiaľ intervenient namietal nedostatok svojej pasívnej legitimácie v konaní tak, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia, súd uvádza, že súčasťou náhrady ujmy škody spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy ale aj nemajetkové ujmy, výslovne uvádzané zákonom, ako napr. bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia odškodňované v peniazoch. V právnom význame je zmysel škody prisudzovaný aj ujmám nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej ako majetkovej sféry poškodeného, ujmám i materiálnym, morálnym citovým, za ktoré patrí poškodeným peňažná náhrada. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 CSP v intenciách uznesenia NS SR sp.zn. 5M Cdo 7/2010 z 23.2.2011 a priznal žalobcom 1/ - 3/ nárok na ich náhradu proti žalovanému.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie v zákonom určenej lehote podali odvolanie žalobcovia 1/ - 3/ prostredníctvom svojho zástupcu. Uviedli, že ako vyplýva z pripojeného spisu Okresného súdu Skalica, č.k. 4T/177/2012 pri predmetnej nehode utrpel smrteľné zranenia aj C. J., ktorého rodičia sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v civilnom konaní na OS Skalica, sp.zn. 5C/322/2013, pričom právoplatne im bola každému prisúdená nemajetková ujma vo výške 50.000 eur a to v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava, č.k. 10Co/218/2015. Keďže ide o skutkovo a právne totožnú vec, žalobcovia 1/, 2/ by považovali za zákonné a spravodlivé, keby v obidvoch totožných právnych veciach súdy zjednotili svoje rozsudky a rozhodli úplne rovnako čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy. Keďže o právoplatne prisúdenej výške nemajetkovej ujmy 50.000 eur manželom J. sa žalobcovia 1/ - 3/ dozvedeli až v úplnom závere dokazovania, nemali možnosť rozšíriť petit skôr a preto tak robia až v odvolaní a žiadajú odvolací súd, aby vyslovil súhlas s rozšírením petitu tak, že žalovaný bude povinný zaplatiť žalobcom 1/, 2/ 50.000 eur každému. Žalobcovia nesúhlasia s odôvodnením rozsudku týkajúceho sa výšky prisúdenej nemajetkovej ujmy, resp. s jej odlišnou výškou pri jednotlivých žalobcoch. Je nesporné, že žalobcovia 1/, 2/ sa rozviedli, keď dcéra M. ukončila prvý ročník základnej školy, avšak napriek tomu, že dieťa bolo zverené do výchovy matky, jej kontakty a stretávanie sa s otcom boli veľmi intenzívne, pravidelné, čo bolo preukázané výsluchom žalobcov 1/ - 3/, svedkyne X. T. a svedčí o tom aj pripojená fotodokumentácia. Bolo by v rozpore so zásadou spravodlivosti konštatovať, že otec zomrelej M. utrpel menší zásah do svojich osobnostných práv len preto, že je rozvedený a dieťa bolo vo veku maloletosti zverené len matke. Pokiaľ ide o výšku nemajetkovej ujmy prisúdenej žalobcovi 3/ 10.000 eur, túto považuje žalobca 3/ za neprimerane nízku, pretože jeho súrodenecký vzťah so sestrou bol veľmi intenzívny a blízky, čo bolo jednoznačne preukázané. Samozrejme, že vzťah rodičov k dieťaťu a

súrodenecký vzťah má iný obsah a kvalitu, avšak stratu blízkeho a jediného súrodenca nemôže suma 10.000 eur žiadnym spôsobom zmierniť alebo vyvážiť a to ani čiastočne. Súd prvej inštancie nevzal dostatočne pri rozhodovaní do úvahy skutočnosti, resp. postoj žalovaného k tejto veci, keď ušiel z miesta nehody, nedostavil sa ani raz na pojednávanie a žalobcom sa písomne ospravedlnil až tesne pred hlavným pojednávaním v trestnom konaní, zjavne až na radu obhajkyne. Navrhli preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni 1/ 50.000 eur, žalobcovi 2/ 50.000 eur, žalobcovi 3/ 30.000 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Proti uvedenému rozsudku v zákonom určenej lehote podal odvolanie aj intervenient a to proti výroku I. v rozsahu prevyšujúcom sumu 10.000 eur, proti výroku II. v rozsahu prevyšujúcom sumu 10.000 eur, a proti výroku III. prevyšujúcom sumu 5.000 eur a aj proti výrokom IV., V., VI., teda o náhrade trov konania v celom rozsahu. V úvode odvolania uviedol, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je v slovenskom vnútroštátnom práve krytá v rámci povinného zmluvného poistenia a podľa platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu t.j. podľa § 11 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 4 zákona č. 381/2001 Z.z. vymedzuje, aké nároky nahrádza poškodenému za poisteného poisťovateľ. Tieto nároky sú uvedené explicitne, pričom nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je zahrnutý vo vymedzení poistných nárokov. Má za to, že poisťovňa nie je vo veci pasívne legitimovaná, k akému záveru dospel aj Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí 15Co/171/2012 zo dňa 15.5.2013. Poukázal tiež na závery uznesenia Ústavného súdu ČR, sp.zn. III. ÚS 8/06, Nález Ústavného súdu ČR, sp.zn. 2ÚS 517/99, rozsudok Najvyššieho súdu ČR, sp.zn. 25Cdo 1409/2001 a uznesenie NS SR, sp.zn. 4Cdo 168/2009. Právo na náhradu škody a právo na ochranu osobnosti fyzickej osoby podľa platnej právnej úpravy teda predstavujú dve celkom samostatné práva, ktoré sú podmienené rôznou sférou ochrany zabezpečovanej Občianskym zákonníkom. Podľa súčasnej platnej právnej úpravy možno nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv usmrtením blízkej osoby uplatňovať len mimo rámec inštitútu zodpovednosti za škodu t.j. podľa § 11 a nasledujúce O.z.. Skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, potvrdzuje uznesenie Ústavného súdu ČR zo dňa 4.3.2014, č. II. ÚS 1226/13, ktoré bolo vydané po rozhodnutí Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C-22/12 Katarína Haasová. K rovnakému záveru dospel NS SR v rozsudku z 31.3.2016, sp.zn. 3Cdo 301/2012. V samotnom merite veci považujú priznanú náhradu nemajetkovej ujmy za neprimerane vysokú a to aj vzhľadom na interpretáciu „ratione legis“ relevantných ustanovení vo väzbe na zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je náhradou za život ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej škody. Zosnulá bola dcérou žalobcov. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzťahy žalobcov a zosnulej dcéry boli štandardnými rodinnými vzťahmi. Nevyplynula žiadna zvláštna skutočnosť, ako napr. dlhodobá opatera o rodičov, prípadne mimoriadna profesijná perspektíva, ktoré by odôvodňovali priznaný nárok. Rodičia zosnulej boli v čase nehody rozvedení a kontakt zosnulej a otca nebol intenzívny. Žiadnym spôsobom si intervenient nedovolí spochybňovať, že strata vlastného dieťaťa je ťažkou životnou situáciou. Zároveň si však kladie otázku, či je správna vznikajúca tendencia odškodňovania pozostalých astronomickými sumami, ktoré nezodpovedajú životným reáliám týchto rodín a rovnako ani finančným možnostiam škodcov. Je rovnako otázne, či má finančná kompenzácia potenciál zhojenia citovej ujmy, ktorá vznikne pozostalým. Rozhodnutia súdov o výške ujmy sa spravidla odvíja od úvahy, či ju poisťovňa preplatí alebo nie. Tieto závery sú logickým vyústením nesprávnej úvahy, ktorá opomína základnú skutočnosť, že poisťovňa platí za poisteného a nie je samotná škodcom. Z tohto dôvodu by akékoľvek úvahy o výške nemajetkovej ujmy mali vychádzať z reality finančných možností škodcu a štandardného poňatia hodnoty peňazí v našich zemepisných šírkach a nie z dogmy o nevyčerpateľných finančných možnostiach poisťovne. Z toho dôvodu považujú za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumou maximálne 10.000 eur pre každého z rodičov a 5.000 eur pre súrodencov. Pri rozhodovaní súdu o trovách konania absentuje určitosť nielen v odôvodnení ale aj v samotnom výroku o priznaných trovách. Súdom určený petit je vzhľadom na absenciu percentuálneho určenia náhrady trov konania úplne neurčiteľný. Vzhľadom k uvedenému navrhol intervenient, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že žalobcom zamietne nároky v odvolaním napadnutom rozsahu alebo alternatívne rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby (žalobcovia 2/, 3/) a neoprávnená osoba (žalobkyňa 1/) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP) nariadil vo veci v zmysle § 385 ods. 1 CSP

pojednávanie, vec prejednal v medziach odvolania žalobcov a po zopakovaní a doplnení dokazovania oboznámením listinných dôkazov dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne 1/ je potrebné odmietnuť, nakoľko je podané neoprávnenou osobou a odvolania žalobcov 2/, 3/ boli podané dôvodne.

5. Predmetom konania na súde prvej inštancie vedeného pod sp. zn. 3C/233/2013 je zaplatenie sumy 38.726,24 eur každému zo žalobcov titulom nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla usmrtením ich blízkej osoby, dcéry žalobcov 1/,2/ a sestry žalobcu 3/ protiprávnym konaním žalovaného, ktorý dňa 23.6.2012 po predchádzajúcom požití alkoholu riadil motorové vozidlo, nezvládol riadenie a zrazil M. V., z miesta nehody ušiel, neposkytol jej potrebnú pomoc, za čo bol aj právoplatne odsúdený rozsudkom OS Skalica, č.k. 4T/177/2012-560.

6. Žalobcovia 1/, 2/ vo svojom odvolaní uviedli, že žiadajú pripustiť zmenu žaloby a určiť žalovanému povinnosť zaplatiť im každému sumu 50.000 eur. Keďže v zmysle ustanovenia § 371 CSP nie je možné žalobu v odvolacom konaní meniť, súd uznesením zo dňa 14.3.2018 návrh na zmenu žaloby jej rozšírením zamietol a tak predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie zostal nárok žalobcov 1/ - 3/ na zaplatenie sumy 38.726,24 eur pre každého titulom náhrady nemajetkovej ujmy.
Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá a to voči žalobcovi 2/ a 3/ a tiež správnosť súvisiaceho výroku rozhodnutia o náhrade trov konania, ktorým súd prvej inštancie určil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ - 3/ ich náhradu.

7. Žalobkyňa 1/ sa domáhala žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 29.7.2013 zaplatenia sumy 38.726,24 eur. Súd rozsudkom napadnutým odvolaním jej uvedenú sumu priznal, takže žalobkyňa 1/ nebola oprávnenou osobou na podanie odvolania, keďže jej návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené. Preto odvolací súd odvolanie žalobkyne 1/ v súlade s ustanovením § 386 písm. b) CSP odmietol.

8. Žalobcovia 2/, 3/ sa odvolali do výšky priznanej nemajetkovej ujmy, keď žiadali priznať im uplatnenú výšku žalobcovi 2/ v sume 38.726,24 eur a žalobcovi 3/ v sume 30.000 eur. Intervenient sa odvolal čo do výšky priznaných súm, keď žiadal priznať tieto v nižšom rozsahu a to žalobcom 1/, 2/ po 10.000 eur a žalobcovi 3/ 5.000 eur a tiež do nároku na priznanie nemajetkovej ujmy, keď tvrdil, že nie je pasívne vecne legitimovaný, lebo náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

9. Námietku intervenienta na strane žalovaného, týkajúcu sa nedostatku jeho pasívnej legitimácie, považoval odvolací súd za irelevantnú. K námietke, že náhrada nemajetkovej ujmy nespadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia odvolací súd zotrváva na doterajšej rozhodovacej činnosti (napr. rozsudky sp.zn. 24Co/368/2015, sp.zn. 10Co/218/2015)) a dodáva, že súčasťou náhrady škody (ujmy) spôsobenej na zdraví sú nielen ujmy majetkovej povahy, ale aj nemajetkové ujmy na základe výslovného znenia zákona, akými sú napr. bolesti a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré sa odškodňujú v peniazoch. Právna teória prisudzuje zmysel škody (inej než materiálnej) aj iným ujmám nemajetkovej povahy, ktoré môžu vzniknúť z porušenia práva v dôsledku zásahu do inej než majetkovej sféry poškodeného, t.j. ujmám imateriálnym, morálnym, citovým, za ktoré prináleží poškodenému peňažná náhrada.

10. V tejto súvislosti je dôvodné poukázať na znenie smernice Rady č. 72/166/EHS; č. 90/232/EHS a č. 2000/26/ES, podľa ktorých členské štáty sú povinné prijať všetky primerané opatrenia zabezpečujúce, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel bola pokrytá poistením s cieľom ochrany poistených strán a potenciálnych obetí nehôd a aby akékoľvek škody a ujmy v oblasti povinného poistenia nezostali neuhradené. S použitím eurokonformného výkladu pojmov "náhrada škody, škoda na zdraví" sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví.

11. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24. októbra 2013 (C-22/12), podľa výroku ktorého článok 3 ods. 1 Smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej Smernice Rady č. 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej

smernicou Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/15/EHS z 11.05.2005 a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať tak, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. V 56. bode rozsudku Súdny dvor konštatoval, že poškodené osoby pri svojom nároku sa opierajú o § 11 Občianskeho zákonníka, teda majú oporu vo vnútroštátnom práve. V 57. bode rozsudku sa uvádza, že tento záver nemôže spochybniť ani okolnosť predložená slovenskou vládou, podľa ktorej tieto paragrafy patria do tej časti českého i slovenského Občianskeho zákonníka, ktorá sa týka zásahov do ochrany osobnosti a ktorá je v zmysle týchto zákonníkov nezávislá od časti týkajúcej sa zodpovednosti za škodu v pravom zmysle slova. Súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho ktorého záujmu chráneného príslušnou normou (citované z nálezu Ústavného súdu SR č. 2221/07 z 19.03.2008). V materiálnom právnom štáte nejde len o dodržiavanie práva bez ďalšieho, ale predovšetkým o dodržiavanie takých pravidiel správania, ktoré sú v súlade s hodnotami, na ktorých je právny poriadok vybudovaný. Právo je spoločenský normatívny systém, ktorého účelom je rozumné usporiadanie vzťahov medzi členmi spoločnosti. Už z tejto základnej funkcie práva vyplýva, že riešenia, ktoré sa požiadavke rozumného usporiadania vzťahov priečia, sú neprijateľné. Súdu jednoznačne prislúcha, aby sa zaoberal otázkou, či mechanická aplikácia zákona nemôže priniesť absurdné dôsledky a v prípade, že tomu tak je, aby takouto interpretáciou pomocou redukcie "ad absurdum" odmietol a aby zvolil výklad, ktorý bude v súlade so zmyslom a účelom zákona a ktorý bude racionálny a spravodlivý. Vnútroštátny orgán aplikácie práva sa má vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, t. j. výklad v súlade s komunitárnym právom, aby sa tak zabezpečil "reálny účinok" príslušnej smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami smernice. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na správny výklad pojmov "náhrada škody, škoda na zdraví" súdom prvého stupňa, ktorý vychádzajúc z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie č. C-22/12 zo dňa 24. októbra 2013 správne uzavrel, že v rámci náhrady škody sa odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví.

12. Citovaným rozsudkom C-22/12 zo dňa 24. októbra 2013 Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Súdny dvor súčasne upozornil, že i keď nerozhoduje vnútroštátny spor, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora, pričom týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom. Súdny dvor ďalej spresnil, že ujma na zdraví, ktorá musí byť podľa druhej smernice (Smernica Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983) krytá, predstavuje akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú ako aj psychickú traumu. Preto medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s právom Únie, patrí aj nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Napokon Súdny dvor uviedol, že ochrana podľa prvej smernice (Smernica Rady 72/166/EHS z 24. apríla 1972) platí pre akúkoľvek osobu, ktorá je podľa vnútroštátnych právnych predpisov upravujúcich zodpovednosť za škodu oprávnená na náhradu škody spôsobenej motorovými vozidlami.

13. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom, podľa ktorého účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou dopravných prostriedkov je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zákonu č. 381/2001 Z.z. je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poistného krytia, mohlo by to znamenať značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich finančnému bankrotu. Zároveň by to mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko,

že pri insolventnosti zodpovedného subjektu nebude vymožiteľná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda že aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie a musí odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a podobne.

14. Podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci Drozdovs C-277/12, smernica rady 72/166/EHS a smernica rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej.

15. Za stavu, že právo Slovenskej republiky (jeho ustanovenia § 13 ods. 2 a 3 OZ) umožňuje žalobcovi požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, je teda dôvodný záver, že takáto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť likvidovaná z povinného zmluvného poistenia. Odvolací súd preto zhodne so súdom prvého stupňa neuznal právnu argumentáciu intervenienta na strane žalovaného.

16. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že žalovaný svojím protiprávnym konaním neoprávnene zasiahol do práva zomrelej M. V. na život takým spôsobom, že jej spôsobil smrť a tiež, že týmto protiprávnym konaním došlo k nenapraviteľnej ujme u žalobcov 1/ - 3/ na ich práve na súkromný a rodinný život, za ktorú je možné priznať peňažnú satisfakciu podľa ust. § 13 O.z.. Správne tiež súd prvej inštancie zistil, že došlo k nenapraviteľnej nemajetkovej ujme na práve na život zomrelej M., za ktorú je možnosť priznať finančné zadosťučinenie podľa § 15 O.z. žalobcom 1/, 2/ ako rodičom zomrelej, keď žalobca 3/ ako súrodenec nemá aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby o ochranu osobnosti zomrelej sestry.

17. Pokiaľ sa týka priznanej výšky nemajetkovej ujmy, odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne túto určil pri žalobcovi 2/, 3/. Nečakaným a šokujúcim úmrtím dcéry a súrodenca došlo k závažnému zásahu do osobnostných práv žalobcov 1/ - 3/ (práva na súkromie a rodinný život), pričom následok tohto zásahu je nereparovateľný. Pri úmrtí nemôže žiadne zadosťučinenie odčiniť vzniknutú ujmu, ktorá má absolútny charakter. Preto je daná aplikácia ust. § 11 a § 13 ods. 1 O.z.. Súčasťou súkromného života je nepochybne aj rodinný život zahŕňajúci vzťahy medzi blízkymi príbuznými a preto rešpektovanie súkromného teda aj rodinného života musí zahŕňať právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami, aby bolo možné tiež rozvíjať a napĺňať vlastnú osobnosť. Zavinená smrť blízkej osoby preto môže vzhľadom k vzájomným úzkym a pevným sociálnym, morálnym a citovým väzbám predstavovať natoľko závažnú nemateriálnu ujmu pre rozvíjanie a napĺňanie osobnosti pozostalého, že môže byť kvalifikovaná ako ujma znižujúca jeho dôstojnosť, či vážnosť spoločnosti (Nález Ústavného súdu ČR sp.zn. PL ÚS 16/04 zo dňa 4. mája 2005). Strata blízkej osoby je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu vo svojom živote stretnúť. Preto šokujúca smrť dcéry a sestry žalobcov predstavuje udalosť mimoriadnu, s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je morálna satisfakcia z hľadiska zadosťučinenia nepostačujúca.

18. Základnými kritériami určenia výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti, sú závažnosť vzniknutej ujmy ako i okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (ktoré môžu byť významné tak u osoby postihnutej ako ja u osoby, ktorá neoprávnený zásah spôsobila). V dôsledku neoprávneného zásahu došlo v danom prípade k násilnému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb vyplývajúcich predovšetkým z intenzity vzťahu so zomrelou. Táto intenzita bola daná tým, že išlo o dcéru žalobcov 1/, 2/, ktorá so žalobkyňou 1/ žila v spoločnej domácnosti. Okrem psychickej bolesti, ktorá v prípade veľmi blízkeho človeka je často vnímaná ako neznesiteľná, fyzická obmedzujúca aktivity pozostalých často vyžadujúca odbornú pomoc, sú žalobcovia 1/,2/ zasiahnutí stratou osoby, ktorá sa o nich v budúcnosti v prípade ich odkázanosti mala starať. Strata takéhoto člena rodiny predstavuje nenávratnú deštrukciu medziľudských väzieb vytvárajúcich základ rodinného života. Nemožno neprihliadať ani na charakter hodnôt, do ktorých bolo zasiahnuté a ich ochranu garantovanú Ústavou SR. Súd zistil v dostatočnom rozsahu skutočnosti rozhodné pre meritórne posúdenie veci, prihliadal na zákonom stanovené kritériá priznávania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Citovej ujme sa vyrovná len máloktorý emočný zážitok, preto jeho vnímanie a prejavy, hoci sú individuálne, možno dôvodne predvídať. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, keďže zákon nestanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí

prihliadať okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo i k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke k nezneužívaniu tohto právneho prostriedku za neprípustné obohacovanie. Rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia je atribút primeranosti, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Na druhej strane výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí tiež odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti. Pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch súd. Nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine aj to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol. V danom prípade k úmrtiu M. V. došlo pri dopravnej nehode, ktorú zapríčinil žalovaný, ktorý viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, neprimeranou rýchlosťou zrazil M., z miesta nehody ušiel, neposkytol jej prvú pomoc, v dôsledku čoho M. následne svojím zraneniam podľahla. Súd prvej inštancie správne skonštatoval silné citové väzby medzi žalobcami 1/ - 3/ a zomrelou M.. Tieto pri žalobkyni 1/ vyhodnotil správne, a správne jej tiež priznal ňou navrhovanú výšku nemajetkovej ujmy. Pokiaľ sa týka žalobcu 2/, odvolací súd sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, ktorý žalobcovi 1/ priznal nižšiu nemajetkovú ujmu z dôvodu, že žalobca 2/ nežil so zomrelou v spoločnej domácnosti, a jeho väzby s ňou tak neboli také silné ako so žalobkyňou 1/. Odvolací súd má za to, že rodičia majú rovnaké práva i povinnosti voči svojim deťom. Rodičia zomrelej M. sa rozviedli, otec však po rozvode manželstva si plnil všetky svoje zákonné povinnosti voči svojej dcére. S dcérou sa pravidelne stretával, ich kontakt možno považovať za blízky, ich citové puto za silné. Je zrejmé, že pokiaľ sa rodičia rozvedú a dieťa je zverené do výchovy jedného z nich, druhý rodič je obmedzený vo výkone svojich rodičovských práv, keď má právo vplývať na výchovu svojho dieťaťa len prostredníctvom upraveného styku, čo sa stalo aj v danom prípade. Napriek tomu však otec s dcérou kontakt udržiaval, stretávali sa, trávili spolu čas aj spolu so žalobcom 3/, takže odvolací súd je názoru, že nie je možné skonštatovať, že smrťou dcéry došlo u žalobcu 2/ (otca) k menšiemu zásahu do jeho osobnostných práv ako u žalobkyne 1/. Odvolací súd preto považoval za správne a spravodlivé priznať nemajetkovú ujmu žalobcovi 2/ v rovnakej výške ako žalobkyni 1/, teda v sume 38.726,24 eur.

19. Pokiaľ sa týka žalobcu 3/, tak tento je bratom zomrelej M.. Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom zistil vzájomné vzťahy a väzby medzi súrodencami, ktoré boli silné. Súrodenci žili v spoločnej domácnosti spolu s matkou, žalobcovi 3/ ako staršiemu bratovi záležalo na jeho sestre, pomáhal jej, počas jej choroby sa o ňu staral, trávili spoločne voľný čas, mali spoločné niektoré záľuby, podnikali výlety, takže keďže žalobcovi 3/ neprináleží priznať náhradu nemajetkovej ujmy v súlade s § 15, ale len v súlade s § 13O.z. a vzhľadom na vzájomný vzťah so zomrelou M., odvolací súd považoval za primerané priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 eur.

20. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa žalobcov 2/, 3/ podľa ustanovenia § 388 CSP zmenil a priznal žalobcovi 2/ náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému vo výške 38.726,24 eur a žalobcovi 3/ v sume 20.000 eur a vo zvyšku (u žalobcu 3/) žalobu zamietol.

21. O nároku na náhradu trov konania tak prvoinštančného ako aj odvolacieho odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 396 ods. 1, 2 CSP, v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď v danom prípade možno považovať žalobcov 1/ - 3/ za plne úspešných v konaní, keď v danom prípade výška nároku závisela od úvahy súdu. Preto odvolací súd rozhodol, že žalobcovia 2/, 3/ majú voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v celom rozsahu. Žalobkyňa 1/ má nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v celom rozsahu priznanú prvoinštančným rozsudkom, nakoľko jej odvolanie bolo odmietnuté. Pokiaľ sa týka odvolacieho konania, v odvolacom konaní bola žalobkyňa 1/ v podstate neúspešná, nakoľko odvolanie bolo odmietnuté, avšak v súlade s ustanovením § 257 CSP odvolací súd žalovanému a intervenientovi nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyni 1/, keď výnimočnosť spočívala v okolnostiach daného prípadu.

22. Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).
Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,
a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).
Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).
Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak
a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).
Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).
Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).
Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).
Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).
Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).
Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).
Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).
Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).
Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).
Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).
V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).